

കൂടിയാലോചന: എക്കുത്തിന്റെ നടപടി തുണി

കമ്പീർ എം. പറളി

സാഹോദര്യം ഇസ്ലാമിന്റെ പ്രമുഖ ധർമ്മങ്ങളിൽ ഒന്നാണ്. അനൈന്ത്യപ്പെട്ട കിടന്ന അരോബ്യും സമൂഹത്തെ സുഖ്യസഹായത്തിലെ പാശികൾ പോലെ ഇസ്ലാം കോർത്തിണകൾ എന്നത് സർവാംഗക്കുത്ത സത്യമാണ്. പകയും പടവെടലുമായി കഴിഞ്ഞുകൂടിയ ഒരു സമൂഹം ബുർജ്ജിന്റെ വർത്തിലാണിന്നുപോലേ സ്വന്നേഹത്തിന്റെ രൂചിയും സാഹോദര്യത്തിന്റെ മധ്യരവും അവരിൽത്തു. വിശുദ്ധനായ പ്രവാചകൾ(സ്വ) ലോകത്തിന് ഉത്തമ മാതൃകകളാക്കി അവരെ വളർത്തി. എക്കൊദര സഹോദരങ്ങളായി കഴിഞ്ഞു കുടേണ്ടതിന്റെ ആവശ്യകതയും, സാഹോദര്യം മുഖേന കൈവരാവുന്ന നേട്ടങ്ങളുടെ പരിവരയും സമൂഹ മനസ്സിൽ സന്നിവേശി പ്ലിച്ചപ്പോൾ അവരിലെ മാറ്റം അതിവേഗതയിലായിരുന്നു.

സാഹോദര്യത്തിന് എറെ വിലമതിക്കുന്ന മതമാണ് ഇസ്ലാം. ഒന്നിച്ചു നിൽക്കാനും ഒരുമ ദേഹം നീങ്ങാനും വിശ്വാസികളെ തെരുപ്പെടുത്തുന്ന ഇസ്ലാം, അതിൻ് സഹായകമാ യിത്തീരുന്ന ഘടകങ്ങളും നിർദ്ദേശിച്ചു തന്നിട്ടുണ്ട്. വിശ്വാസികൾ പരസ്പരം സഹോദരങ്ങളാണ് എന്ന അധ്യാപനം ഇസ്ലാമിന്റെ മാത്രം വ്യതിരിക്തതയാണ്. അവർക്കിടയിൽ ശത്രുതയോ, അനൈന്ത്യമോ ഉണ്ടാക്കുതെന്ന നിർദ്ദേശവും ബുർജ്ജിനിക സുക്തങ്ങളിൽ കാണാനാകും. മാനുഷിക ചാപല്യങ്ങൾ വ്യക്തികൾക്കിടയിലുണ്ടാകുന്ന കുഴപ്പങ്ങളും പിണകങ്ങളും, അവർക്കിടയിൽ സ്ഥായിയായി നിലനിൽക്കാവത്തു എന്ന കണ്ണിശമായ കൽപനയും അവയിൽ കാണാം. ഒരു സുക്തം കാണുക:

إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ إِخْوَةٌ فَاصْلِحُوا بَيْنَ أَخْوَيْكُمْ وَاتَّقُوا اللَّهَ لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ (الحجرات : 10)

“സത്യവിശ്വാസികൾ (പരസ്പരം) സഹോദരങ്ങൾ തന്നെയാകുന്നു. അതിനാൽ നീങ്ങളുടെ രണ്ടു സഹോദരങ്ങൾക്കിടയിൽ നീങ്ങൾ രഥജിപ്പുന്നടാക്കുക. നീങ്ങൾ അല്ലാഹുവെ സുക്ഷി കുകയും ചെയ്യുക. നീങ്ങൾക്ക് കാരുണ്യം ലഭിച്ചേക്കാം.” (ഹുജുറാത്ത്: 10)

വിശ്വാസികൾക്കിടയിലുണ്ടാകുന്ന എക്കുത്തേയും, കെട്ടുപിന്നേയും പറ്റി നബി തിരുമേനി (സ്വ) തന്നെയും പറഞ്ഞു തന്നിട്ടുണ്ട്. ഇമാം ബുവാരിയും ഇമാം മുസ്ലിമും രേഖപ്പെടുത്തിയ രണ്ട് ഹദ്ദീസുകളിൽ നിന്ന് നമുക്കുത് മനസ്സിലാക്കാം.

((مثل المؤمنين في توادهم وتراحمهم وتوصلهم كمثل الجسد الواحد إذا اشتكي منه عضو تداعى له سائر الجسد بالحمى والسهر) البخاري، ومسلم

“പർസപര സ്വന്നേഹത്തിന്റെയും, കാരുണ്യത്തിന്റെയും, അനേകാനു ബന്ധത്തിന്റെയും കാരു തതിൽ വിശ്വാസികൾ ഒരെറ്റ ശരീരം പോലെയാണ്. (ശരീരത്തിനൊരു ഗുണമുണ്ട്) അതിലെ ഒരവയവത്തിന് അസുഖം ബാധിച്ചാൽ മറ്റവയവങ്ങളും പനിപിടിച്ചും ഉറക്കമെംഡിച്ചും അതി നോക്കുചേരുന്നതാണ്.”

((المؤمن للمؤمن كالبنيان يشدء بعضه ببعضه وشبك بين أصابعه صلى الله عليه وسلم) البخاري، ومسلم

“ഓരോ ഭാഗങ്ങളും പരസ്പരം ശക്തി പകരുന്ന ഒരു കെട്ടിടം പോലെയാണ് രണ്ടു വിശ്വാസികൾ. (പ്രവാചക തിരുമേനി(സ്വ) തന്റെ ഇരുക്കെവിരലുകളും കോർത്തു പിടിച്ചാണ് ഇവ്വിധം പ്രസ്താവിച്ചത്.)”

മേലെ വായിച്ചു ബുർജ്ജിന് സുക്തവും, രണ്ടു ഹദ്ദീസുകളും വിശ്വാസികൾക്കിടയിലുണ്ടാകേണ്ട സാഹോദര ബന്ധത്തെ ഗൗരപൂർവ്വം ബോധ്യപ്പെടുത്തുന്നുണ്ട്. അതു മാത്രമല്ല, സാഹോദര തതിന്റെ ഇടിവിനും, വ്യക്തികൾക്കിടയിലെ ശത്രുതക്കും ചേരിതിരിവിനും നിമിത്തമായേക്കാ വുന്ന സകല ദുർഘാണങ്ങളും വിശുദ്ധ ഇസ്ലാം തങ്ങളു നിർത്തിയിട്ടുണ്ട്. അസുഖ, അടിസ്ഥാന രഹിതമായ ഉറഹം, പരദുഷണം, എഷ്ടണി, ചാരവുത്തി, പരിഹാസം തുടങ്ങിയ വിഷമയമായ സംഭാവങ്ങൾ എക്കുത്തിന്റെയും സ്വന്നേഹത്തിന്റെയും ശത്രുകളുണ്ട്.

മുസ്ലിംകൾക്ക് എകോദര സഹോദരങ്ങളുപോലെ സ്നേഹിച്ചും, പരിഗണിച്ചും ജീവിക്കാനു കുന്നത് അല്ലാഹുവിന്റെ അനുഗ്രഹമാണ്. ശത്രുത കാര്യങ്ങൾക്ക് മിത്രജീവിതം സീകരിച്ച പ്രവാചക കാല വിശ്വാസികളെ സംബോധന ചെയ്തു കൊണ്ട് അല്ലാഹു പറയുന്ന പ്രസ്താവന, സഹോദര്യം ദൈവികാനുഗ്രഹമാണ് എന്ന വസ്തുതയാണ് പറിപ്പിക്കുന്നത്. അല്ലാഹു പറഞ്ഞു:

وَادْكُرُوا نِعْمَةَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ إِذْ كُنْتُمْ أَعْدَاءَ فَأَلَّفَ بَيْنَ قُلُوبِكُمْ فَاصْبَحْتُمْ بِنِعْمَتِهِ إِخْرَائِيْا (آل عمران : 103)

“നിങ്ങൾ അനേകാന്മാരും ശത്രുക്കളായിരുന്നപ്പോൾ നിങ്ങൾക്ക് അല്ലാഹു ചെയ്ത അനുഗ്രഹം ഓർക്കുകയും ചെയ്യുക. അവൻ നിങ്ങളുടെ മനസ്സുകൾ തമിൽ കൂടിയിണക്കി. അങ്ങനെ അവൻ അനുഗ്രഹത്താൽ നിങ്ങൾ സഹോദരങ്ങളായിത്തീർന്നു.” (ആലു ഇംറാൻ: 103)

കുഴപ്പങ്ങൾക്ക് വഴിവെക്കുന്ന ദുർഘാണങ്ങളെ തടങ്കി ഇസ്ലാം, ഏകും നിലനിർത്താനു തക്കാനു സർഖാണങ്ങളേയും പറഞ്ഞു തന്നിട്ടുണ്ട്. സ്നേഹം, പരിഗണന, ഗുണകാംക്ഷ, തുറന്ന ചർച്ച, സഹായ ചിന്ത, പ്രാർമ്മനാ മനസ്ഥിതി, കൂടിയാലോചന തുടങ്ങിയ ഒട്ടേറു ഗുണങ്ങൾ അക്കുട്ടത്തിലുണ്ട്.

ബഹുക്രമിക്കുന്ന നെടും തുണി കൂടിയാലോചനാണെന്ന് പറയാം. അത് പരസ്പര പരിഗണ നയാണ്, ഹൃദയ വിശാലതയുടെ പ്രകടമായ ലക്ഷ്യമാണ്. വ്യക്തികൾ തമിലും, നേതാവും അനുധായികളും തമിലും മുൻഇതു പോകാതെ നിലനിർത്തിപ്പോരേണ്ട ഒന്നാണ് കൂടിയാലോചന. ഇസ്ലാം അതിപ്രധാനമായ സ്ഥാനമാണ് കൂടിയാലോചനകൾ നൽകിയിട്ടുള്ളത്. മഹാനായ പ്രവാചകനോട് ഈ മഹർഖാണത്തിന്റെ പ്രാധാന്യവും അതുകൊണ്ടുണ്ടാകുന്ന ഗുണവും അല്ലാഹു ഭോധ്യപ്പെടുത്തുന്നുണ്ട്. ബുർജുന്ന പറഞ്ഞു:

فِيمَا رَحْمَةٌ مِّنَ اللَّهِ لِنَتَ لَهُمْ وَلَوْ كُنْتَ فَطَّا غَلِيلَ الْقَلْبِ لَانْفَضُوا مِنْ حَوْلِكَ فَاعْفُ عَنْهُمْ وَاسْتَغْفِرْ لَهُمْ وَشَাوِرْهُمْ فِي الْأَمْرِ إِنَّمَا عَزَّمْتَ فَنَوَّكْلَ عَلَى اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُتَوَكِّلِينَ (آل عمران : 159)

“(നബിയേ,) അല്ലാഹുവിക്കൽ നിന്നുള്ള കാരുണ്യം കൊണ്ടാണ് നീ അവരോട് സഹമുമായി പെരുമാറിയത്. നീ ഒരു പരുഷസ്വഭാവിയും കറിനഹൃദയനുമായിരുന്നുവെങ്കിൽ നിന്റെ ചുറ്റിൽ നിന്നും അവർ പിരിഞ്ഞ് പോയിക്കളിയുമായിരുന്നു. ആകയാൽ നീ അവർക്ക് മാപ്പുകൊടുക്കുകയും, അവർക്ക് വേണ്ടി പാപമോചനം തെടുകയും ചെയ്യുക. കാരുജങ്ങളിൽ നീ അവരോട് കൂടിയാലോചക്കുകയും ചെയ്യുക. അങ്ങനെ നീ ഒരു തീരുമാനമെടുത്ത കഴിഞ്ഞാൽ അല്ലാഹു വിൽ ഭരണത്തിലുണ്ട്. തനിൽ ഭരണത്തിലുണ്ടാവരെ തീർച്ചയായും അല്ലാഹു ഇഷ്ടപ്പെടുന്ന താണ്.” (ആലു ഇംറാൻ: 159)

വ്യക്തിബന്ധങ്ങൾ സുദൃശമാകാനും, ദ്രോഗരട്ടിൽ കോർത്തിണകപ്പെടാനും സഹമുസ്വാവം, ഹൃദയനെന്നർമ്മല്ലും എന്നിവ പോലെത്തന്നെ നിർബന്ധമാണ് കൂടിയാലോചനാ മനസ്ഥിതിയും എന്നതെ ഈ വിശ്വലു സുക്തതു പറിപ്പിക്കുന്നത്. കൂടിയാലോചന മുസ്ലിംകളിലുണ്ടാകുന്ന മറ്റാരു ഗുണമാണ്, കൂട്ടായെടുത്ത തീരുമാനങ്ങൾ അല്ലാഹുവിലേക്കു വിടാനും അവൻ താഹിവിനു വേണ്ടി പ്രാർമ്മികകാനുമുള്ള സന്നദ്ധത എന്നത്. ഒരു കൂടുംബത്തിലെ, സംഘ തത്തിലെ, സംഘടനയിലെ വിഷയങ്ങൾക്കു കൂട്ടായ ചർച്ചകൾക്ക് വിധേയമാക്കുമ്പോൾ അഭിപ്രായം നീരങ്ങൾ സ്വാഭാവികമാകും. ദിനീ നിർദ്ദേശങ്ങളെ പരമാവധി പരിഗണിച്ച് മുന്നിലുള്ള വിഷയത്തിൽ തീരുമാനമുണ്ടായാൽ, അല്ലാഹുവിനെ ഭയക്കുന്ന വിശ്വാസികൾക്ക് പിന്നീട് കാരുത്തിൽ വേവലാതിപ്പെടേണ്ട ആവശ്യമില്ല. അല്ലാഹുവാണ് അകാരുത്തിൽ വിജയ പരാജയങ്ങൾ നിശ്ചയിക്കുന്നത്. “തനിൽ ഭരണത്തിലുണ്ടാവരെ തീർച്ചയായും അല്ലാഹു ഇഷ്ടപ്പെടുന്നതാണ്” എന്ന ദൈവിക വാഗ്ദാനം, കൂടിയാലോചനകൾക്കൊടുവിൽ രൂപപ്പെട്ട തീരുമാനത്തിന് അല്ലാഹുവിന്റെ കാവൽ ലഭിക്കുമെന്ന നൽകുന്നത്.

അല്ലാഹുവിന്റെ നിയമനിർദ്ദേശങ്ങളെ കേൾക്കാനും അനുസരിക്കാനും തയ്യാറായിട്ടുള്ള സത്യവിശ്വാസികളുടെ ഗുണാളിലോന്നായി പടച്ചതന്നുരാൻ എടുത്തു പറയുന്ന ഒന്നാണ് കൂടിയാലോചന. ബുർജുന്ന പറഞ്ഞു:

وَالَّذِينَ اسْتَجَابُوا لِرَبِّهِمْ وَأَقَامُوا الصَّلَاةَ وَأَمْرُهُمْ شُورَى بَيْنَهُمْ وَمَمَّا رَزَقْنَاهُمْ يُنْفِقُونَ (شورى : 38)

“തങ്ങളുടെ രക്ഷിതാവിന്റെ ആഹാരം സീകരിക്കുകയും നമസ്കാരം മുറപ്പോലെ നിർവ്വഹി കുകയും, തങ്ങളുടെ കാര്യം തീരുമാനിക്കുന്നത് അനേധിക്രമുള്ള കൂടിയാലോചനയിലൂടെ ആയിരിക്കുകയും, നാം നൽകിയിട്ടുള്ളതിൽ നിന്ന് ചെലവഴിക്കുകയും ചെയ്തവരാണോ, അവർക്കും.” (കുടുതൽ ഉത്തമവും കുടുതൽ നീണ്ടുനിൽക്കുന്നതുമായ വിഭവം അല്ലാഹു വിന്റെ പദ്ധതികൾ) (ശു: 38)

നമസ്കാരം പോലെ, സകാത്ത് പോലെയുള്ള ആരാധന തന്നെയാണ് തങ്ങളുടെ കാര്യങ്ങൾ കൂടിയാലോചനയിലൂടെ തീരുമാനിക്കുക എന്ന കർമ്മവും. പരലോകത്തിൽ ഉത്തമമായ വിഭവങ്ങളും വിഭാഗങ്ങൾക്കാൻ കൂടിയാലോചനക്കാരായ സത്യവിശ്വാസികൾക്ക് അല്ലാഹു അവസാനം നൽകുമെന്ന സത്രവാർത്ത നമ്മുടെ ഓരോരുത്തരുടെയും ശ്രദ്ധയാകർഷിക്കുക തന്നെ വേണം.

“നിങ്ങളുടെ നേതാക്കൾ നല്ലവരും, നിങ്ങളിലെ പണക്കാർ ധർമ്മിഷ്ഠരും, നിങ്ങളുടെ കാര്യങ്ങൾ കൂടിയാലോചനയിലൂടെ തീരുമാക്കണമെല്ലാനും ആയ അവസ്ഥ നിങ്ങളിൽ നിലനിൽക്കുന്നുവെങ്കിൽ ഭൂമിയുടെ ഉൾഭാഗത്തെക്കാൾ നിങ്ങൾക്കുത്തമം അതിന്റെ മുകൾഭാഗം തന്നെയാണ്” എന്ന അർമ്മത്തിൽ ഒരു അമർ ഉണ്ട്. അമ്പാ ഇതിൽ പറയപ്പെട്ട മുന്നു കാര്യങ്ങളും സാർമ്മകമായ ഒരു വിശ്വാസി സമൂഹത്തിൽ വഴക്കും വക്കാണവുമില്ലാത്ത സൗഹ്യദാവസ്ഥ നിലപിലുണ്ടാകും എന്നർമ്മം.

കുടുംബ നാമൻ കുടുംബാംഗങ്ങളുമായും, നേതാക്കൾ അനുയായികളുമായും നടത്തുന്ന ഏതൊരു ചർച്ചയും ഗുണപദ്ധതികൾ ഉണ്ടാക്കുന്നവയാണ്. വിഷയങ്ങളിൽ ഉൾക്കൊഴിച്ച ലഭിക്കാനും, അവയുടെ നാനാവശങ്ങളെപ്പറ്റി വിശകലനം ചെയ്യാനും, അനുകൂലവും പ്രതികുലവുമായ ഘടകങ്ങളെ പേര്തിരിച്ചെടുക്കാനും, പല ശബ്ദങ്ങളിൽ നിന്ന് അവസാനം യോജിച്ചാരു തീരുമാനത്തിലെത്താനും കൂടിയാലോചന ഉപകരിക്കും. ഓരോരുത്തരും പരിഗണിക്കപ്പെട്ടു എന്ന ചിത്ര വ്യക്തികൾക്കിടയിലുണ്ടാക്കും. കുടുംബ നാമൻ അല്ലാക്കിൽ സംബന്ധം നേതാവ സീകരിച്ച ഒരു നിലപാടിൽ കുറവും കുറവും കാണാതെ, അതിനെ അംഗീകരിക്കാൻ സർവരും മുന്നോട്ടു വരും. തന്നിഷ്ടങ്ങളും, പിടിവാൾകളും, മുൻധാരണ കളുമുണ്ടാക്കുന്ന യാതൊരപദ്ധതിയും കൂടിയാലോചനയിലൂടെയുണ്ടാകുന്ന തീരുമാനങ്ങൾ ഇൽക്കാണുകയില്ല.

കൂടിയാലോചന റംഗത്ത് പ്രവാചക തിരുമേനിയുടെ മഹത്തം അനിതരമാണ്. അല്ലാഹുവിന്റെ പ്രവാചകനാണ് താൻ, താൻ പറയും നിങ്ങൾ കേൾക്കുക. യാതൊരു വിഷയത്തിലും നിങ്ങളുടെ അഭിപ്രായങ്ങൾക്ക് വിലയില്ല. എന്ന നിലപാടല്ലായിരുന്നു സഹാബികളോട് പ്രവാചകന് ഉണ്ടായിരുന്നത്. എത്രയോ ഭര്ത്തിക വിഷയങ്ങളിൽ തിരുമേനി(സ) സഹാബ തുമായി ചർച്ച നടത്തിയിട്ടുണ്ട്. ബെൽ, ഉഹർ യുദ്ധങ്ങൾക്കാരുണ്ടിയ വേളകളിൽ, യുദ്ധ സമലം നിശയിക്കുന്ന കാര്യങ്ങളിൽ, എത്രിന്നധികം സന്നേഹനിധിയായ തന്റെ പത്തനിയപ്പറ്റി അപവാദ കമ പ്രചരിച്ച സന്ദർഭത്തിൽ പോലും പ്രമുഖരുമായി കൂടിയാലോചന ചെയ്ത മഹാനാണ് നബി തിരുമേനി(സ). വെറുതെത്തൊരു നാടകമല്ല, സഹാബത്തുമായുള്ള പ്രവാചകന്റെ കൂടിയാലോചന. അവരുടെ അഭിപ്രായങ്ങൾക്ക് ചെവികൊടുക്കുകയും അവ നടപ്പിലാക്കുകയും ചെയ്ത സംഗതികൾ ചരിത്രത്തിലെന്നാടുമെണ്ട്.

കൂടിയാലോചന കൊണ്ട് ഫലപ്രാപ്തിയാക്കണം ലക്ഷ്യമിടേണ്ടത്. പരമാവധി അബദ്ധങ്ങളിലൂടെ ഒരു തീരുമാനത്തിലെത്താൽ അതു മുഖേന സാധിക്കണം. അതിനാക്കണമെക്കിൽ ചർച്ചക്കിരിക്കുന്നവരിൽ ചില ഗുണങ്ങളുണ്ടാക്കണം. തികഞ്ഞ ദൈവഭ്യം, പ്രമാണങ്ങളോടുള്ള പ്രതിബുദ്ധത, എല്ലാവരേയും കേൾക്കാനുള്ള മനസ്സ്, എത്രിരാഭിപ്രായങ്ങളോട് സഹിഷ്ണുത കാണിക്കാനുള്ള സന്നദ്ധത, സന്നേഹം നഷ്ടപ്പെടാതെ സംഖ്യകാനുള്ള സുക്ഷ്മത, ചർച്ചയിൽ അഭിപ്രായങ്ങൾ പരിഗണിക്കപ്പെടാതെ പോകുന്നുവെങ്കിൽ ക്ഷമിക്കാനുള്ള വിശാലത, കൂട്ടായെത്തിച്ചേരുന്ന തീരുമാനത്തെ കലവരിയില്ലാതെ അംഗീകരിക്കാനുള്ള മാനസിക നില തുടങ്ങിയവ കൂടിയാലോചന റംഗത്തെ പ്രാഥമിക നിബന്ധനകളാണ്.

നല്ലത് തെരയുന്നവൻ പരാജയപ്പെടില്ല, കൂടിയാലോചനക്കാരന്ന് വേദിക്കേണ്ടി വരികയുമില്ല എന്നാരു ആപ്തവാക്യം പ്രചാരണത്തിലുണ്ട്. സാഭിപ്രായങ്ങളിൽ അഹകരിക്കുന്ന ഒരാൾക്ക് നേരിലേക്കെത്തുക സാധ്യമല്ല. എത്രു വിഷയങ്ങളിലും ചർച്ചക്കിരിക്കാൻ തയ്യാറാകുന്ന ചിലരുണ്ട്. സംഘാംഗങ്ങളുടെ അഭിപ്രായങ്ങൾ കേട്ട അനുകൂലമായവ സീകരിക്കുക എന്ന മനസ്ഥിതിയോടെയല്ല ചർച്ചകളിലെ അവരുടെ പകാളിത്തത്തിന്റെ ഉദ്ദേശ്യം. മരിച്ച തന്റെ സാന്നിധ്യമില്ലക്കിൽ മറ്റിപ്രായങ്ങൾ പരിഗണിക്കപ്പെടും എന്ന ഭയം കൊണ്ടും, തന്റെ വീക്ഷണങ്ങളെ മറുള്ളവർിൽ അടിച്ചേൽപ്പിക്കണം എന്ന സാർമ്മത കൊണ്ടുമാണ്. അതരം മനസ്ഥിതിക്കാർ സംഘശക്തിയെ തകർക്കുമെന്നു മാത്രമല്ല, അയാൾക്കു തന്നെയും ലക്ഷ്യത്തോടുകൂടാൻ സാധിക്കുകയില്ല.

കുടിയോലോചനയെ പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുന്ന ഇസ്ലാം ഗുണാലോചനയെ നിശിതമായി വിമർശിക്കുന്നുണ്ട്. കുഴപ്പങ്ങളെ താലോലിക്കുന്നവരാണ് ഗുണാലോചനക്കാർ. അവർ ഗുണ കാംക്ഷികളില്ല. സമൂഹത്തിന് ലഭിക്കാൻ ഒരു നമ്മയും അവതിലില്ല. പുറത്ത് ചിരിക്കുവോഡും അകത്ത് പല്ലിറുമുന്നവരാണ് അവർ. ഗുണാലോചന പിശാചിൽ നിന്നുള്ളതാണെന്ന് സുറിയു മുജാദല വ്യക്തമാക്കുന്നുണ്ട്. ഭക്തിയില്ലും നമ്മയില്ലുമല്ലാത്ത രഹസ്യ ചർച്ചകൾ എക്കുപ്പെട്ടു ജീവിക്കുന്ന വിശ്വാസി സംഘത്തിൽ വിള്ളലുകൾക്കു വഴിവെക്കുമെന്ന കാര്യത്തിൽ സംശയമില്ല. ആകയാൽ അല്ലാഹു പറഞ്ഞു:

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِذَا تَنَاجَيْتُمْ فَلَا تَنَاجِحُوا بِالْإِثْمِ وَالْعُدُوانِ وَمَعْصِيَتِ الرَّسُولِ وَتَنَاجِحُوا بِالْبَرِّ وَالْتَّقْوَىٰ وَاتَّقُوا اللَّهَ الَّذِي
إِلَيْهِ تُحْشَرُونَ (مجادلة: 9)

“സത്യവിശ്വാസികളേ, നിങ്ങൾ രഹസ്യസംബന്ധണം നടത്തുകയാണെങ്കിൽ അധർമ്മത്തിനും അതിക്രമത്തിനും റസൂലിനെ ധിക്കരിക്കുന്നതിനും നിങ്ങൾ രഹസ്യസംബന്ധണം നടത്തരുത്. പുണ്യത്തിന്റെയും ഭയങ്ക്കായും കാര്യത്തിൽ നിങ്ങൾ രഹസ്യംപറേശം നടത്തുക. ഏതൊരു അല്ലാഹുവികാലേക്ക് നിങ്ങൾ ഒരുമിച്ചുകൂടപ്പെടുമോ അവനെ നിങ്ങൾ സൃഷ്ടിക്കുകയും ചെയ്യുക. ”(മുജാദില: 9)

കുടിയോലോനയുടെ മഹത്വവും രീതിശാസ്ത്രവും തിരിച്ചറിയാനും അതിന്റെ പവിത്രത കാത്തുസുക്ഷിക്കാനും നമുക്കാക്കണം. അത് അല്ലാഹുവിന്റെ കാര്യങ്ങളാൽ വഴിവെക്കുന്നു. അത് കെടുപ്പുശൈള്ളാരു സമൂഹത്തിന് കളമാരുക്കുന്നു. സ്വാർമ്മതയില്ലാത്ത, തന്നിഷ്ടമില്ലാത്ത, പിടിവാഗിയില്ലാത്ത ഒരു സമൂഹത്തിന്. പരസ്പരം സ്വന്നഹിക്കുന്ന, ആദരിക്കുന്ന, അംഗീകരിക്കുന്ന മാതൃക നിറഞ്ഞ സമൂഹത്തിന്.